

Aan

Minister

nota

Aanbieding onderzoeksrapporten ten behoeve van
duurzame luchtvaart

TER BESLISSING

Datum
18 maart 2024

onkr.
25/3.

Onze referentie
IENW/BSK-2024/83681

Opgesteld door
Bestuurskern
Dir.Luchtvaart
Afdeling Duurzame Luchtvaart

Beslistermijn
2 april 2024

Bijlage(n)
6

Aanleiding

Afgelopen maanden is er een aantal onderzoeksrapporten opgeleverd in het kader van de leefomgeving en de toekomstbestendigheid en verduurzaming van de luchtvaart. Het gaat om de volgende onderzoeksrapporten:

1. Onderzoek infrastructuur voor transport, toevoer en opslag van duurzame energiedragers luchtvaart door Arcadis (bijlage 1)
2. Voorzieningen voor laad- en tankinfrastructuur op luchthavens in Nederland voor duurzame luchtvaart door NACO (bijlage 2)
3. Update van de uitvoeringsagenda 'grondgebonden activiteiten en luchthavens' (bijlage 3)
4. Inventarisatie van de grondgebonden emissies op luchthavens door TNO (bijlage 4)
5. Dutch Caribbean Electric Aviation Initiative door Ampaire (bijlage 5)
6. Effecten fase IV EU ETS voor Nederlandse Luchtvaart door ICF (bijlage 6)

Omdat de opleverdata van al deze onderzoeksrapporten dicht bij elkaar liggen, ligt het voor de hand om dit pakket samen met een begeleidende brief aan de Kamer aan te bieden.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met het aanbieden van de onderzoeksrapporten, inclusief begeleidende brief, aan de Kamer.

Kernpunten

- In de Kamerbrief worden de onderzoeksrapporten kort toegelicht met een aanleiding, de belangrijkste resultaten en de vervolgstap(pen).
- In de Kamerbrief wordt een toezegging aan de Kamer afgedaan naar aanleiding van de uitgevoerde onderzoeken en ook wordt er invulling gegeven aan een aantal bestuurlijke afspraken (zie verderop). De uitkomsten van de onderzoeken zullen gebruikt worden voor de beleidsvorming rondom de leefomgeving en toekomstbestendigheid en verduurzaming van de luchtvaart.

Krachtenveld

De onderzoeksrapporten zijn opgesteld en afgestemd met interne en externe stakeholders (uit de luchtvaartsector).

Toelichting

Politieke context

Met het versturen van deze onderzoeksrapporten wordt een toezegging aan de Kamer afgedaan.

- *Onderzoek infrastructuur voor transport, toevoer en opslag van duurzame energiedragers luchtvaart door Arcadis:* op 7 november 2023 toegezegd om naar de Kamer te sturen¹.

Ook wordt met de uitvoering van deze onderzoeksrapporten invulling gegeven aan een aantal bestuurlijke afspraken.

- *Grondgebonden emissies door TNO:* de focusgroep 'grondgebonden activiteiten en luchthavens' rapporteert jaarlijks over de voortgang van elektrificatie van het grondmaterieelpark en CO₂-reductie aan de Duurzame Luchtvaarttafel (DLT). In 2023 heeft de focusgroep onder de DLT een uitvoeringsagenda opgesteld voor de CO₂-reductie van de grondgebonden activiteiten. U stuurt met dit onderzoek ook een update van de uitvoeringsagenda naar de Kamer (bijlage 3).
- *Dutch Caribbean Electric Aviation Initiative door Ampaire:* in november 2022 heeft u een Memorandum of Understanding (MoU) getekend voor het verkennen en samenwerken om betaalbare, efficiënte en duurzame verbindingen te realiseren en stimuleren tussen de ABC- en SSS-eilanden. Het onderzoek van Ampaire draagt bij aan invulling van dit MoU.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Persoonsgegevens in zowel deze beslisnota als de onderzoeksrapporten zijn gelakt.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Onderzoek infrastructuur voor transport, toevoer en opslag van duurzame energiedragers	In deze studie is onderzocht welke infrastructuurontwikkelingen voor het transport van duurzame energiedragers naar luchthavens tegen 2030 en 2050, inclusief duurzame kerosine, waterstof en elektriciteit nodig zijn.
2	Voorzieningen voor laad- en tankinfrastructuur op luchthavens in Nederland voor duurzame luchtvaart	De studie beschrijft verschillende ontwikkelingstrajecten voor laad- en tankinfrastructuur op verschillende soorten luchthavens en onderzoekt de technische, economische en juridische belemmeringen.

¹ Kamerstuk 31.936, Nr. 1089

Datum

18 maart 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/83681

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Luchtvaart
Afdeling Duurzame Luchtvaart

Aan

Minister

Bijlage(n)

6

3	Uitvoeringsagenda grondgebonden activiteiten en luchthavens	De uitvoeringsagenda van de focusgroep "grondgebonden activiteiten en luchthavens" onder de Duurzame Luchtvaarttafel	<p>Datum 18 maart 2024</p> <p>Onze referentie ENW/BSK-2024/83681</p>
4	Inventarisatie van de grondgebonden emissies op luchthavens	Deze studie brengt voor de luchthavens Groningen Airport Eelde en Maastricht Aachen Airport de emissies van de grondgebonden activiteiten in kaart.	<p>Opgesteld door Bestuurskern Dir. Luchtvaart</p> <p>Aan Minister</p>
5	Dutch Caribbean Electric Aviation Initiative	Hierin is de haalbaarheid van hybride vliegen tussen de ABC-eilanden onderzocht. Persoonsgegevens zijn gelakt.	<p>Bijlage 1</p>
6	Effecten fase IV EU ETS voor Nederlandse luchtvaart	Deze studie heeft in kaart gebracht wat de versnelde daling van de jaarlijkse emissie 'cap' van het Europese Emissiehandelssysteem (EU ETS) voor effecten heeft op de Nederlandse Luchtvaart.	